

חוק הרשויות המקומיות (תיקוני חקיקה) (שלילת הזכות להיבחר ולכהן בשל עבירה שיש עמה קלון), התשס"א-2000*

תיקון חוק
הרשויות המקומיות
(בחירות) - מס' 30

1. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965¹ (להלן - חוק הבחירות) -

(1) בסעיף 7, אחרי ההגדרה "מפלגה" יבוא:

"יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית" - יושב ראש הועדה המרכזית שנבחר לפי סעיף 17 לחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969²;

(2) בסעיף 7 -

(א) האמור בו יסומן "(א)", ובו -

(1) ברישה, במקום "כל אלה" יבוא "הוראות סעיף קטן זה וכפוף להוראות סעיף קטן (ב)";

(2) פסקה (6) - תימחק;

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

(ג) מועמד ברשימת מועמדים, שנידון למאסר כאמור בסעיף קטן (ב) ופסק הדין נהיה סופי אחרי הגשת רשימת המועמדים ולפני שהחל לכהן כחבר המועצה, דינו כדין מי שהתפטר מרשימת המועמדים שבה כלול שמו או מחברותו במועצה, לפי הענין, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית שאין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

(ד) קביעת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) לא תידרש אם קבע בית המשפט, לפי דין, כי יש עם העבירה, בנסיבות הענין, משום קלון.

(ה) בסעיף זה -

"מאסר בפועל" - סך כל תקופות המאסר בפועל שעל הנידון לשאת ברצף אחד, אף אם הוטלו בגזרי דין שונים, לרבות מאסר על תנאי שהופעל;

"עבירה" - כל אחת מהעבירות שעליהן נידון לעונש של מאסר בפועל";

(3) אחרי סעיף 7 יבוא:

7א. לענין שלילת זכאותו של מועמד להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה, בשל עבירה שיש עמה קלון, יחולו הוראות אלה:	"הוראות לענין שלילת הזכות להיבחר בשל עבירה שיש עמה קלון
---	---

* נחקק בכנסת ביום ט"ז בחשון התשס"א (14 בנובמבר 2000); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2912, מיום כ"ג בתמוז התש"ס (26 ביולי 2000), עמ' 500.

¹ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התש"ס, עמ' 157.

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

(1) מועמד יגיש לפקיד הבחירות הצהרה לענין סעיף 7(ב) יחד עם כתב הסכמתו בכתב להיות מועמד לפי סעיף 35(ח);

(2) (א) מועמד או מי שרוצה להיות מועמד, שנידון למאסר בפסק דין סופי כאמור בסעיף 7(ב) המבקש כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית יחליט כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, יגיש ליושב ראש הוועדה בקשה לכך, לא יאוחר מהיום ה-32 שלפני יום הבחירות; לבקשה יצורפו כתב האישום, פסק הדין וכל חומר אחר הנוגע לענין;

(ב) החלטת יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית תהיה סופית; ההחלטה המנומקת תימסר לפקיד הבחירות לא יאוחר מהיום ה-12 שלפני יום הבחירות;

(3) (א) (1) נידון מועמד למאסר בפסק דין סופי כאמור בסעיף 7(ג), ימסור על כך הודעה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, ואם ביקש מהיושב ראש לקבוע כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, יגיש בקשה, בצירוף כל החומר כאמור בפסקה 2(א).

(2) ההודעה, הבקשה וכל החומר המצורף יוגשו ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בתוך שבעה ימים מהיום שפסק הדין נהיה סופי.

(3) לא הגיש מועמד בקשה, דינו כדין מי שהתפטר ביום מסירת ההודעה, אף אם נבחר ואף אם החל לכהן; הודעה על כך תפורסם ברשומות, ובכל דרך שיקבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייתן את החלטתו בתוך 10 ימים מיום הגשת הבקשה והחלטתו תהיה סופית;

(ג) החליט היושב ראש לדחות את הבקשה, דינו של המועמד כדין מי שהתפטר ביום מתן ההחלטה, אף אם נבחר ואף אם החל לכהן; הודעה על החלטת היושב ראש כאמור תפורסם ברשומות ובכל דרך שיקבע;

(4) נוכח פקיד הבחירות, להנחת דעתו, בהתאם לראיות שהובאו לפניו, שמועמד נידון למאסר כאמור בסעיף 7 ולא הצהיר על כך לפי פסקה (1) או לא מסר על כך הודעה לפי פסקה (3), ידרוש פקיד הבחירות מן המועמד כי יגיש לו תצהיר לענין סעיף 7(ב);

(4) בסעיף 35(ג), המילים "לפי סעיף 37 לפקורת העדות" – יימחקו;

(5) בסעיף 39ב(א), המילים "לפי חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969" – יימחקו;

(6) בסעיף 41א(א), אחרי "לא אישר פקיד הבחירות מועמד פלוני" יבוא "או שנשללה זכותו של מועמד להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה בשל עבירה שיש עמה קלון לפי סעיפים 7 ו-7א".

2. בפקודת העיריות³ -

תיקון פקודת
העיריות -
מס' 74

(1) בסעיף 120, במקום פסקה (8) יבוא:

"(8) מי שהורשע בפסק דין שנהיה סופי לאחר שהחל לכהן כחבר המועצה, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכהן כחבר המועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר המועצה, וקבע בית המשפט כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון;

(9) מי שנידון למאסר כאמור בסעיף 7 לחוק הבחירות ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 7א לחוק האמור:"

(2) אחרי סעיף 120 יבוא:

120א. (א) גזר בית המשפט את דינו של חבר מועצה בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכהן כחבר המועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כחבר המועצה, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; החלטת בית המשפט לענין הקלון ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

"קביעת קלון
על ידי בית
המשפט

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), או שחבר המועצה החל לכהן בין מועד מתן גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי הענין, למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים;"

(3) בסעיף 123א, בסופו יבוא:

"(ד) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), מי שפסול לכהן לפי סעיף 120(8), תיפסק חברותו במועצה מיום שפסק הדין נהיה סופי.

(ה) על מי שפסול לכהן לפי סעיף 120(9) יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג), ואולם אם הגיש בקשה לביטול ההודעה לפי סעיף קטן (ג1) יושעה מחברותו במועצה עד להחלטת בית המשפט בבקשה;"

(4) אחרי סעיף 123א יבוא:

123ב. (א) קבע בית המשפט לפי סעיף 120א כי יש עם העבירה שבה הורשע חבר המועצה משום קלון, יושעה חבר המועצה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בענינו.

"הוראות לענין
השעיה

(ב) הושעה חבר המועצה לפי סעיף קטן (א) או לפי סעיף 123א(ה), יחולו הוראות סעיף 125; חזר חבר המועצה לכהן לאחר

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

שזוכה בערעור או לאחר שקבע בית המשפט כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון, או לאחר שהחליט בית המשפט שלא נתקיימה העילה לפסלות כהונה לפי סעיף 9(120) יחדל לכהן האחרון שנהיה לחבר המועצה מתוך רשימת המועמדים, ולא תיפגע בשל כך בלבד זכותו של האחרון לשוב ולכהן כחבר מועצה מכוח הוראות סעיף 125(א) או (ב).⁴

(5) בסעיף 125(א), אחרי "שחדל מכהונתו" יבוא "או שפקעה כהונתו".

3. בחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה – 1975⁴ –

תיקון חוק
הרשויות המקומיות
(בחירת ראש
הרשות וסגניו
וכהונתם) – מס' 21

(1) בסעיף 7(ב1), אחרי "סעיפים 6" יבוא "7, 7א";

(2) במקום סעיף 20 יבוא:

20. (א) גזר בית המשפט את דינו של ראש רשות בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכהן כראש רשות ובין אם לפני שהחל לכהן כראש רשות, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; החלטת בית המשפט לענין הקלון ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

"פקיעת כהונה
והשעיה מחמת
קלון

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), או שראש הרשות החל לכהן בין מועד מתן גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי הענין, למזכיר הרשות המקומית ולשר הפנים.

(ד) קבע בית המשפט לפי סעיף זה כי יש עם העבירה שבה הורשע ראש הרשות משום קלון, יושעה ראש הרשות מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בענינו.

(ה) כהונתו של ראש הרשות תפקע מיום שפסק הדין, הקובע כי יש בעבירה משום קלון, נהיה סופי.

(ו) (1) ראש רשות שנידון למאסר כאמור בסעיף 7 לחוק הבחירות ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 7א לחוק האמור, תפקע כהונתו ויחדל לכהן כראש הרשות.

(2) הודעה בדבר פקיעת כהונתו כאמור תישלח לראש הרשות על ידי השר והוראות סעיף 123א(ג) לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים.

(3) הגיש ראש הרשות בקשה לביטול ההודעה לפי סעיף 123א(ג1) לפקודת העיריות, יושעה מכהונתו עד להחלטת בית המשפט בבקשה.

⁴ ס"ח התשל"ה, עמ' 211.

(1) (1) פקעה כהונתו של ראש רשות לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיף 27 לענין מילוי מקומו עד הבחירות המיוחדות.

(2) הושעה ראש רשות לפי סעיפים קטנים (ד) או (ו) יחולו הוראות אלה:

(א) בששת החודשים הראשונים מיום תחילת ההשעיה ימלא את מקום ראש הרשות סגנו כאמור בסעיף 14, ובאין סגן כאמור או שנבצר ממנו לפעול תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 26;

(ב) לא ניתן פסק דין סופי בענינו או לא ניתנה החלטה לפי סעיף קטן (ו3) בתוך שישה חודשים מיום תחילת ההשעיה, תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 26.

(3) זוכה ראש הרשות בערעור או קבע בית המשפט שלערעור כי אין עם העבירה שבה הורשע משום קלון יחזור לכהן כראש רשות.

(ח) הוראות סעיף זה יחולו גם על סגן ראש רשות; ואולם אם הושעה סגן ראש רשות לפי סעיף זה תבחר המועצה ממלא מקום לסגן לפי סעיף 26.

(3) בסעיף 25, בפסקה (5), במקום "הועבר מכהונתו" יבוא "פקעה כהונתו";

(4) בסעיף 26(א), במקום "או 10" יבוא "10 או 20";

(5) בסעיף 27, אחרי "או שחדל מכהונתו" יבוא "או שפקעה כהונתו".

בחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988 -

(1) בסעיף 4, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) זכאי להיבחר לראשות המועצה אזרח ישראלי הזכאי להיבחר לחבר המועצה";

(2) במקום סעיף 6 יבוא:

6. (א) גזר בית המשפט את דינו של ראש המועצה בשל עבירה פלילית, בין אם העבירה נעברה או ההרשעה היתה בזמן שכיחן כראש המועצה ובין אם לפני שהחל לכהן כראש המועצה, יקבע בית המשפט בגזר הדין אם יש בעבירה שעבר משום קלון; החלטת בית המשפט לענין הקלון ניתנת לערעור כאילו היתה חלק מגזר הדין.

(ב) לא קבע בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) או שראש המועצה החל לכהן בין מועד מתן גזר הדין לבין המועד שבו פסק הדין נהיה סופי, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, כל עוד פסק הדין לא נהיה סופי, לפנות לבית המשפט ולבקשו לקבוע אם יש בעבירה משום קלון; הבקשה תוגש לבית המשפט שנתן את גזר הדין ואם הוגש ערעור, לבית המשפט שלערעור.

4. תיקון חוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה) - מס' 3

⁵ ס"ח התשמ"ח, עמ' 213.

(ג) מזכירות בית המשפט תמציא עותק מפסק הדין או מהחלטת בית המשפט, לפי הענין, למזכיר המועצה האזורית ולשר הפנים.

(ד) קבע בית המשפט לפי סעיף זה כי יש עם העבירה שבה הורשע ראש המועצה משום קלון, יושעה ראש המועצה מכהונתו עד למתן פסק דין סופי בענינו.

(ה) כהונתו של ראש המועצה תפקע מיום שפסק הדין, הקובע כי יש עם העבירה שבה הורשע משום קלון, נהיה סופי.

(1) (1) ראש המועצה שנידון למאסר כאמור בסעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965 ולא הצהיר אמת, או לא הגיש הודעה או בקשה לפי הוראות סעיף 7א לחוק האמור, תפקע כהונתו ויחדל לכהן כראש המועצה.

(2) הודעה בדבר פקיעת כהונתו כאמור תישלח לראש המועצה על ידי השר והוראות סעיף 123א(ג) לפקודת העיריות יחולו, בשינויים המחויבים.

(3) הגיש ראש המועצה בקשה לביטול ההודעה לפי סעיף 123א(ג1) לפקודת העיריות, יושעה מכהונתו עד להחלטת בית המשפט בבקשה.

(1) (2) פקעה כהונתו של ראש המועצה לפי סעיף זה יחולו הוראות סעיפים 36 ו-37א לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח-1958⁶ (להלן - הצו), לענין מילוי מקומו עד הבחירות המיוחדות.

(2) הושעה ראש מועצה לפי סעיפים קטנים (ד) או (ו) יחולו הוראות אלה:

(א) בששת החודשים הראשונים מיום תחילת ההשעיה ימלא את מקום ראש המועצה סגנו לפי הוראות סעיפים 36 ו-37א לצו, ובאין סגן כאמור או שנבצר ממנו לפעול תבחר המועצה ממלא מקום לראש הרשות לפי סעיף 6ח;

(ב) לא ניתן פסק דין סופי בענינו או לא ניתנה החלטה לפי סעיף קטן (ו3), בתוך שישה חודשים מיום תחילת ההשעיה, תבחר המועצה ממלא מקום לראש המועצה לפי סעיף 6ח.

(3) זוכה ראש המועצה בערעור או קבע בית המשפט שלערעור כי אין בעבירה שבה הורשע משום קלון יחזור לכהן כראש המועצה.

(ח) הוראות סעיף זה יחולו גם על סגן ראש מועצה; ואולם אם הושעה סגן ראש מועצה לפי סעיף זה תבחר המועצה ממלא מקום לסגן לפי סעיף 6ח.

⁶ ק"ת התשי"ח, עמ' 1256.

5. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות מיוחדות) (תיקוני חקיקה), התשנ"ח-1998,
בסעיף 4 -

(1) בפסקה (2), בסעיף 16(ב) החדש, פסקה (3) - תימחק;

(2) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) סעיף 16 - בטל."

חיים רמון
שר הפנים

אהוד ברק
ראש הממשלה

אברהם בורג
יושב ראש הכנסת

משה קצב
נשיא המדינה

7 ס"ח התשנ"ח, עמ' 147.